

Onder verantwoordelijkheid van aangeklaagde wordt op de basisschool een verkeerd pedagogisch klimaat in stand gehouden. Met name de aanpak van de pesterijen, waarvan de dochter van klagers het slachtoffer was, was niet doeltreffend.

Advies van 2 april 2008, 07/08 N-15

De klacht is afkomstig van de heer en mevrouw A, klagers, ouders van de minderjarige B, gewezen leerling van de basisschool C die door de Stichting D in stand wordt gehouden. Zij is gericht tegen de heer E, directeur van de basisschool C.

Inhoud van de klacht

B is aan het begin van het schooljaar 2007/2008 in de groep geplaatst die les krijgt van mevrouw F en van aangeklaagde.

Het is aangeklaagde in zijn hoedanigheid van schooldirecteur aan te rekenen dat de situatie ernstig verziekt is geraakt. Het optreden van aangeklaagde heeft zich gekenmerkt door gebrek aan doeltreffendheid en door een foute benadering van de pestproblematiek waarmee B is geconfronteerd. De school intimideert leerlingen die gepest worden of probeert ze tot volgzzaamheid ten opzichte van de dominante leerlingen te bewegen.

De verhoudingen waren op een gegeven moment dermate geëscaleerd, dat klagers het niet verantwoord vonden om Nicolien nog les van aangeklaagde te laten krijgen. Op de dagen waarop hij haar groep les gaf, werd zij thuisgehouden.

Klagers hebben in het verziekte schoolklimaat uiteindelijk reden gezien om B en hun andere kinderen die op de basisschool C zaten, op een andere school te plaatsen.

Een aantal voorbeelden moge de stelling van klagers bevestigen en verduidelijken:

- a. Op 19 november 2007 is aangeklaagde tijdens de gymles de kleedkamer van de meisjes binnengelopen om haar te zeggen dat zij nog eens na moest denken over haar besluit om na een feestje niet te willen blijven slapen in het huis van de dominantste medeleerling uit de klas.
Aangeklaagde heeft daarbij zijn hand op de schouder van B gelegd en haar borst betast. B stond toen in haar ondergoed. Een en ander vond plaats ten overstaan van de andere leerlingen.
- b. Op 20 november 2007 gaf aangeklaagde de groep van B de opdracht om samen met een maatje een opdracht te maken. In de klas zaten 9 meisjes. B bleef toen als laatste over.
Toen B aangeklaagde later erop attendeerde dat zij weer alleen was overgebleven, was diens reactie dat zij dat eerder had moeten melden, zodat hijzelf combinaties had kunnen formeren. Daarop zei B dat hij dat al zo vaak had beloofd, maar dat zoiets gewoon niet moet gebeuren.
- c. Op 20 november 2007 liep B bij het verlaten van de school langs aangeklaagde en zei toen: "Ik vind je zwak".
Aangeklaagdes reactie daarop was niet die men van een goed onderwijsgevende mag verwachten. Hij zag in B uitlating niet de wanhoopskreet van een leerlinge, maar hij vond daarin reden met klagers een gesprek aan te gaan om daarin van zijn afkeuring blijf te geven. Dat gesprek vond plaats bij klagers thuis. Aangeklaagde zei in dat gesprek dat B en haar ouders voor de gemaakte opmerking verontschuldigen moesten aanbieden.
Hij zei toen ook dat, als excuses achterwege zouden blijven, hij anders niet op verantwoord pedagogische en opvoedkundige wijze les zou kunnen geven aan B.
Toen een lid van de schoolraad op verzoek van klagers bij het gesprek kwam zitten, is aangeklaagde abrupt weggelopen.
- d. De opstelling van aangeklaagde in combinatie met zijn uitspraak dat hij niet meer op verantwoord pedagogische en opvoedkundige wijze les zou kunnen geven aan B heeft ertoe geleid dat het vertrouwen van klagers in diens capaciteiten geheel is verdwenen. Aangeklaagde heeft met de leerplichtambtenaar naar aanleiding van het huishouden van B een melding gedaan bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.
Uit de rapportage van het Adviespunt blijkt dat deze melding ongegrond is geweest.

De beoordeling door de Commissie

Het is de Commissie duidelijk geworden dat er in november 2008 een onoverbrugbare tegenstelling bleek te bestaan tussen wat klagers van de basisschool C verwachtten en wat aangeklaagde redelijkerwijs meende te kunnen bieden. In een gesprek tussen klagers en aangeklaagde is de zaak geëscaleerd. Klagers hebben daarna op de dagen waarop B van aangeklaagde les zou krijgen, haar thuisgehouden. Begin februari 2008 hebben zij B en hun andere kinderen die op de basisschool C zaten op een andere school geplaatst.

De Commissie toetst het handelen van aangeklaagde aan de hand van wat in de afzonderlijke onderdelen van de klacht tegen hem is ingebracht.

Ad a. Het incident in de kleedkamer:

Voor de Commissie is in voldoende mate vast komen te staan dat aangeklaagde tijdens de gymles de kleedkamer van de meisjes is binnengelopen om B te spreken. Dat hij een reden had om juist tijdens het omkleden van de meisjes een gerezen probleem te bespreken, is niet naar voren gebracht.

Dat hij bij die gelegenheid B ook onzedelijk zou hebben betast, is de Commissie – bij gebrek aan een eenduidige versie van het gebeuren - niet gebleken.

De Commissie acht het optreden van aangeklaagde in die zin onjuist en onverstandig dat hij zonder noodzaak de meisjeskleedkamer is binnengegaan, terwijl de leerlingen zich nog aan het omkleden waren.

Ad b. Het door leerlingen zelf laten vormen van duo's:

Uit wat door aangeklaagde naar voren is gebracht, leidt de Commissie af dat hij bij het laten vormen van groepjes of duo's in het algemeen voldoende sturend optreedt om daardoor te voorkomen dat dezelfde leerlingen herhaaldelijk als enige overblijven.

Ad c. De wijze van optreden na de opmerking "Ik vind je zwak":

De Commissie is van oordeel dat een onderwijsgevende ouders mag aanspreken op opmerkingen van leerlingen die niet door de beugel kunnen.

Het is de Commissie niet gebleken dat de opstelling van aangeklaagde klagers in de situatie heeft gebracht dat zij genoodzaakt waren B thuis te houden.

Wel is de Commissie van oordeel dat, waar het overleg tussen de school en ouders vastloopt, van de onderwijsgevende als professioneel wordt verwacht dat die in een dergelijke situatie de communicatie zo goed mogelijk doet verlopen.

Door tijdens het gesprek met aangeklaagden weg te lopen is aangeklaagde tekortgeschoten en heeft hij een escalatie van de problematiek veroorzaakt.

De Commissie is verder van oordeel dat aangeklaagde zich nadien de nodige moeite heeft getroost om het gesprek met klagers – ditmaal in een lokaliteit van het bevoegd gezag - te hervatten. Daarop is door klagers niet ingegaan.

Naar het oordeel van de Commissie heeft aangeklaagde na de ontstane escalatie een serieuze poging gedaan om de ontstane impasse te doorbreken.

Ad d. Het melding doen bij het AMK:

Aangeklaagde heeft aannemelijk gemaakt dat hij redenen kon hebben om de bewuste melding te doen. Het uit zorg voor B contact opnemen met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling op zichzelf geeft blijk van betrokkenheid. De melding is in nauw overleg met het bestuur gedaan.

De Commissie is wel van oordeel dat een melding bij het AMK met de grootst mogelijke zorgvuldigheid dient plaats te vinden.

Een zorgvuldigheidsvereiste dat in dat verband aan een schooldirecteur kan worden gesteld is dat die het gezin waarover hij de melding wil doen, vooraf daarvan op de hoogte stelt.

Door dat in dit geval na te laten hebben klagers zich door het bezoek van de rapporteur van het AMK overvallen kunnen voelen.

Datgene van de klacht wat voor de Commissie aannemelijk is geworden, rechtvaardigt voor haar niet de gevolgtrekking dat het pedagogisch klimaat van de basisschool C verziekt is. Evenmin heeft de Commissie kunnen concluderen dat aangeklaagde voor B niet heeft gedaan wat in verband met haar veiligheid van hem verwacht mocht worden.

Waar de klacht doelt op het beleid ten aanzien van het pesten, verklaart de Commissie die ongegrond.

De Commissie is wel van oordeel dat aangeklaagde in de communicatie met klagers tekort is geschoten. Dat betreft met name het onaangekondigd melding doen bij het AMK. Ook doelt de Commissie op het weglopen tijdens het gesprek met klagers bij hen thuis.

Voor zover de klacht op de gesignaleerde tekortkomingen in de communicatie met klagers doelt, verklaart de Commissie die gegrond.